

2007.09.21.

Kuczi Tibor

→ a piac működése a személyes kapcsolatokba ágyazódott be

granovetteri definíció a beágyazottságra: a konkrét gazdasági intézményre, cselekvésre
polányi def.: hogyan szerveződik rendszerré?

Polányi: árszabályozó piac **absztrakt képződmény**

Smith: **láthatatlan kéz**

Granovetter: **konkrét piac**, nem pedig működési alapelv

Vállalat, mint gazdasági intézmény → milyen esetekben jönnek létre?

→ piackudarc (pl. használtautó piac: az autóját kímélő

vs. többiek)

→ Granovetter: adott vállalaton belüli viszonyok,

klikkek hatása a működésre

Beágyazottság – **Paul diMaggio**: a gazdaság a kultúrába is beágyazott hiedelemrendszerek

pl. rabszolgák mint áruk (18.század)

a kenyér ára nem igazodhat a kereslethez, kínálathoz (19.század)

Alul- vs. túlszocializáltság

- alulszoc. → *homo oeconomicus*: önérdékkövető, racionálisan cselekvő lény
- túlszoc. → *homo sociologicus*: a viselkedés a társadalmi normák, kényszerek alakítják
- mindkettő atomizálnak fogja fel az embert

+ **Bourdieu**: társadalmi normáknak való engedelmesség + racionalitás

habitus – társadalmi diszpozíciók

pl. értelmiségi szülők továbbtanuló gyermekei: *racionális döntés meghozatala*

kalkulációk nélkül (osztályszokás)

Alulszocializáltság → hogyan szelektálódnak ki a gazdasági versenyben az egyének

Túlszocializáltság → pl. miért létezik még a család? (normakövetés) – Gary Becker:

házassági ktg-ek

A gazdasági jelenségek szintjei

1.) egyéni gazdasági cselekvés

- granovetteri beágyazottság: relációs és strukturális vonatkozás

2.) gazdasági eredmények

- pl. az áru stabil ára
- pl. a munkások bizonyos osztályai között bérkülönbségek kialakulása
- pl. az infláció – orosz vállalati vezetők: természetbeni fizetés (mint megoldás)

3.) gazdasági intézmények

- pl. kapitalizmus
- pl. jávai gumipiac: az ügynök kikkel köt szerződést? 1. piaci logika: aki a legtöbbet fizeti 2. személyes kapcsolatok (ez történt)

alacsony a bizalmi szint → kis esély a vállalatok létrejöttére

bezáródás folyamata → adott technikai megoldáshoz sokféle hozzárendelés – hova fejlődhetne még tovább? (útfüggés: vállalat, iparágak megtett útjának a foglyai?)

Szeminárium

Granovetter:

- a cselekvés mindig társadalmilag meghatározott
- a társadalmi intézmények nem maguktól jönnek létre
- beágyazottság: a gazdasági tevékenység mennyire beágyazott a személyes cselekvésbe?

<u>dimenziók</u>	<u>klasszikus, neoklasszikus közgazdaságtan</u>	<u>szociológia, antropológia, történettudomány</u>
gazdaság	a beágyazottság szintje mindig alacsony	piac előtt: társadalmi beágyazottság modern kor: önálló rendszer
cselekvő gazdasági intézmények	önérdekkövető, atomizált egyéni cselekvések	normakövető, atomizált társadalmilag megformált, nem maguktól létrejövő
emberkép	alulszocializált	túlszocializált

→ a gazdaságon kívüli folyamatok hatással vannak a piacra

→ mindhárom szintet befolyásolják: relációs (cselekvők személyes kapcsolatai), strukturális (kapcsolatháló egésze)

Whyte: Utcasarki társadalom (olasz kutató munkája)

kapcsolatok erőssége → magas hálózati sűrűség → gyorsabb információterjedés, nagyobb nyomásgyakorlás